



Etelä-Savon liikennejärjestelmän kehittäminen

Maakuntahallitus 23.11.2020

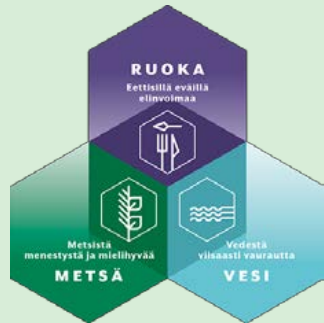
Liikennejärjestelmäsunnittelu on osa maakunnan strategista suunnittelua

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta. Osana tätä maakunnan liitto vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsunnittelun suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja **kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa.**

Maakuntastrategia

Etelä-Savo –Saiman maakunta
luo kasvunsa kolmelle kärjelle

Strategian kärkivalinnat

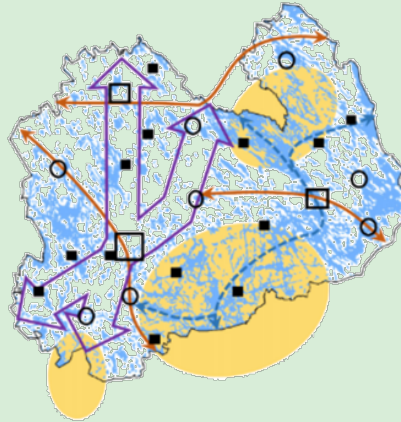


Kärkivalintoja tukeva toimintaympäristö

Maakuntastrategia on aluekehittämisen asiakirja, joka ohjaa maakunnan viranomaisten toimintaa ja muun muassa hankerahoitusta. Se esittelee maakunnan erityispiirteet, vahvuudet ja uhkatekijät, ja määrittelee yhteisen visiomme, arvomme ja tavoitteemme.

Maakuntakaava

Maakunnan alueidenkäytön
kehittämisen painopisteet



Maakuntakaavoituksella täsmennetään ja toteutetaan maakunnan strategiset tavoitteet kuntakaavoitusta ohjaavaksi alueidenkäytön suunnitelmaksi.

Teemakohtaiset strategiset suunnitelmat

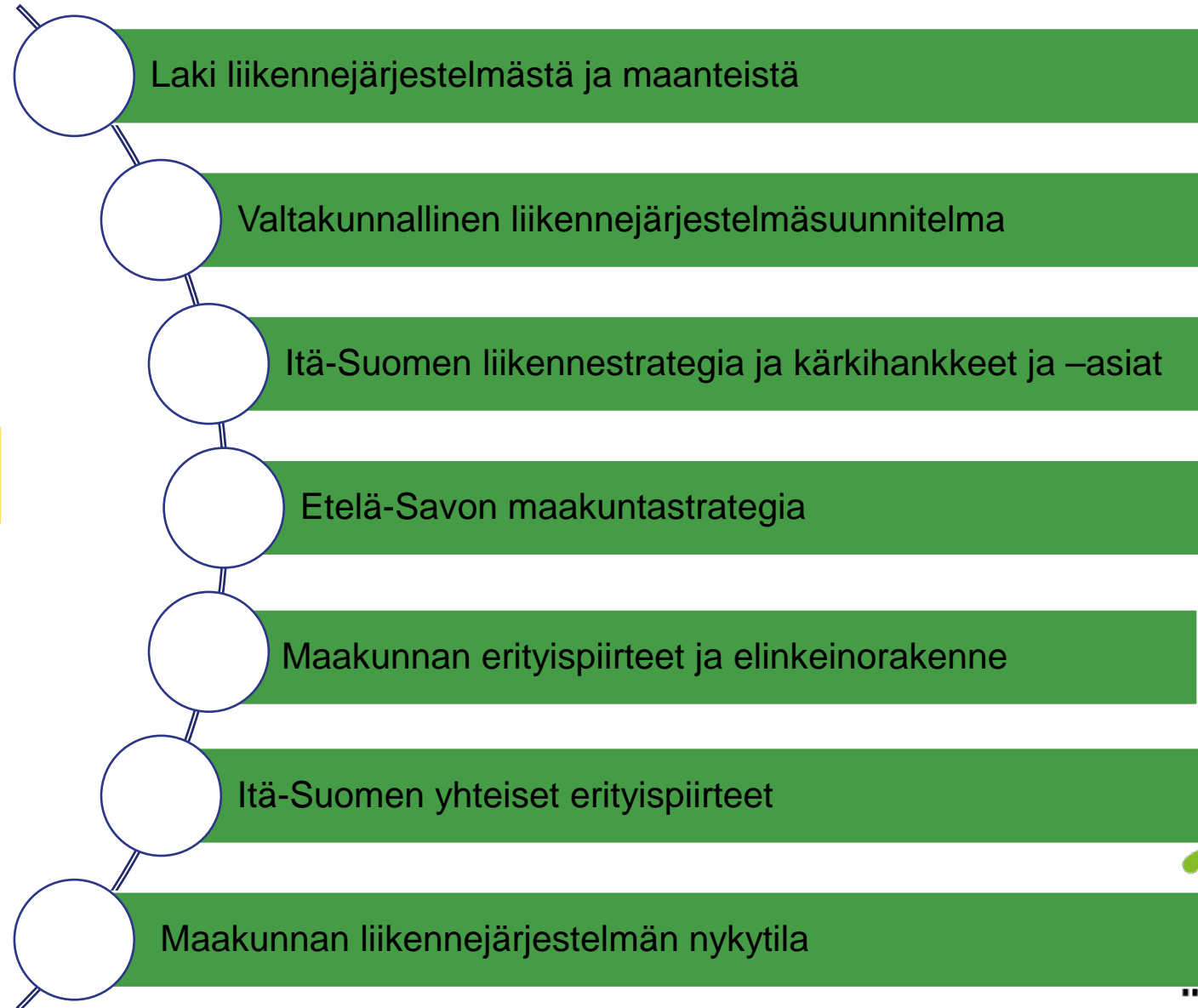
Matkailu
strategia

Älykkään
eriskois-
tumisen
strategia

Liikenne-
järjestel-
mäsuun-
nitelma

Maakunnan muuhun suunnitteluun yhteensovitetulla liikennejärjestelmätyöllä edistetään alueen toiminnallista rakennetta.

Liikennejärjestelmän kehittämisen painospisteitä ja valintoja ohjaavat lähtökohdat ja suunnitelmat



Visio 2030

Liikennejärjestelmä tukee maakunnan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä kestävästi.

Toimivat ja turvalliset yhteydet mahdollistavat kustannustehokkaat kuljetukset ja monipaikkaisen arjen sujuvuuden.



Etelä-Savon liikennejärjestelmän tilannekuva vuonna 2030

Asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaavaa liikennejärjestelmä tukee maakunnan elinvoimaisuutta ja hyvinvointia. Etelä-Savon erityispiirteet, sijainti ja alue- ja elinkeinorakenne, asettavat omat vaatimuksensa sekä liikenne- että tietoliikenneyhteyksille.

Etelä-Savo on lähellä pääkaupunkiseudun ja Pietarin suuria markkinoita, joiden saavutettavuus on parantunut pääväyliemme palvelutason kehittämisen myötä. Maakunnan kansainvälinen saavutettavuus on parantunut merkittävästi Parikkalan rajanylityspaikan avauduttua kansainväliselle liikenteelle. Myös raideyhteydet pääkaupunkiseudulle ovat kehittyneet ja näköpiirissä ovat entistä nopeammat raideyhteydet Kouvola-Porvoo rataoikaisun suunnitelmien valmistumisen myötä.

Muun päätieverkon ja alemman tieverkon merkitys korostuu elinkeino- ja aluerakenteen kautta, esimerkiksi matkailupalveluiden ja vapaa-ajanasutuksen sijoittuminen sekä biotalouden logistiikkavirrat. Muun päätieverkon ja alemman tieverkon kunto on parantunut perusväylänpitoon kohdistuneiden panostuksien ansiosta.

Nopeat tietoliikenneyhteydet ja niitä hyödyntävät digitaaliset palvelut tukevat monipaikkaisen arjen sujuvuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koko maakunnassa. Tietoliikenneyhteydet tuovat palvelut lähelle käyttäjiä myös haja-asutusalueella. Digitaaliset palvelut ovat tulleet osaksi ihmisten arkea ja niiden käyttöönottoa tuetaan aktiivisesti, jotta kaikki voivat tasavertaisesti hyötyä digitalisaation tuomista hyödyistä. Digitaaliset palvelut ja ihmisten sekä tavaroiden liikkuminen lyövät kättä liikenteen uusissa palveluissa, jotka mahdollistavat liikkumisen kestävästi ja parantavat maakunnan sisäistä saavutettavuutta.

Hajanaisesta aluerakenteesta johtuen henkilöautoilun rooli henkilöliikenteessä on edelleen vahva, vaikka myös uudet liikennepalvelut mahdollistavat asukkaiden ja matkailijoiden liikkumisen kestävästi taajamien välillä ja harvemmin asutuilla alueilla. Henkilöautoilusta on tullut ylös ympäristöystävällisempää vähäpäästöisempää autokannan uusiutumisen ja vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöönoton myötä. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen ja kulkutapaosuuden kasvattaminen kaupunki- ja kuntakeskuksissa on lisännyt keskustojen viihtyisyyttä sekä ihmisten hyvinvointia.

Etelä-Savon elinvoimaa ja kilpailukykyä vahvistavat sekä ulkoista saavutettavuutta parantavat liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet

Luonnos 23.11.2020

Kehitetään ja ylläpidetään tehokkaita liikennejärjestelmätyön toimintamalleja

- Sitoudutaan Itä-Suomen jatkuvaan ylimatekunnalliseen ja seudulliseen liikennejärjestelmän kehittämisen toimintamalliin
- Kehitetään uusia toimintamalleja ja kumppanuuksia valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja aluekehittämispäätöksen mukaisiin sopimusmenettelyihin

Edistetään parempien tietoliikenneyhteyksien rakentumista koko maakuntaan (kartta 2)

Parannetaan liikenneverkkojen ja –palveluiden palvelutasoa elinkeinoelämän ja työssäkäynnin kannalta keskeisillä yhteyksillä

- Edistetään perusväylänpidon rahoitustason nostoa liikenneverkon korjausvelkaa vähentävälle tasolle.
- Perusväylänpidon rahoitusta kohdistetaan elinkeinoelämän, työssäkäynnin sekä matkailun kannalta tärkeimpien teiden päällysteiden ja runkojen sekä siltojen parantamiseen korjausvelan vähentämiseksi. Ohjelmointi perustuu Väyläviraston ja ELY-keskuksen asiantuntemukseen sekä alueelliseen liikennejärjestelmätyöhön. (kartta 3)
- Edistetään liikenneverkon parantamishankkeita. Etelä-Savon kärkihankkeet ovat (kartta 1):

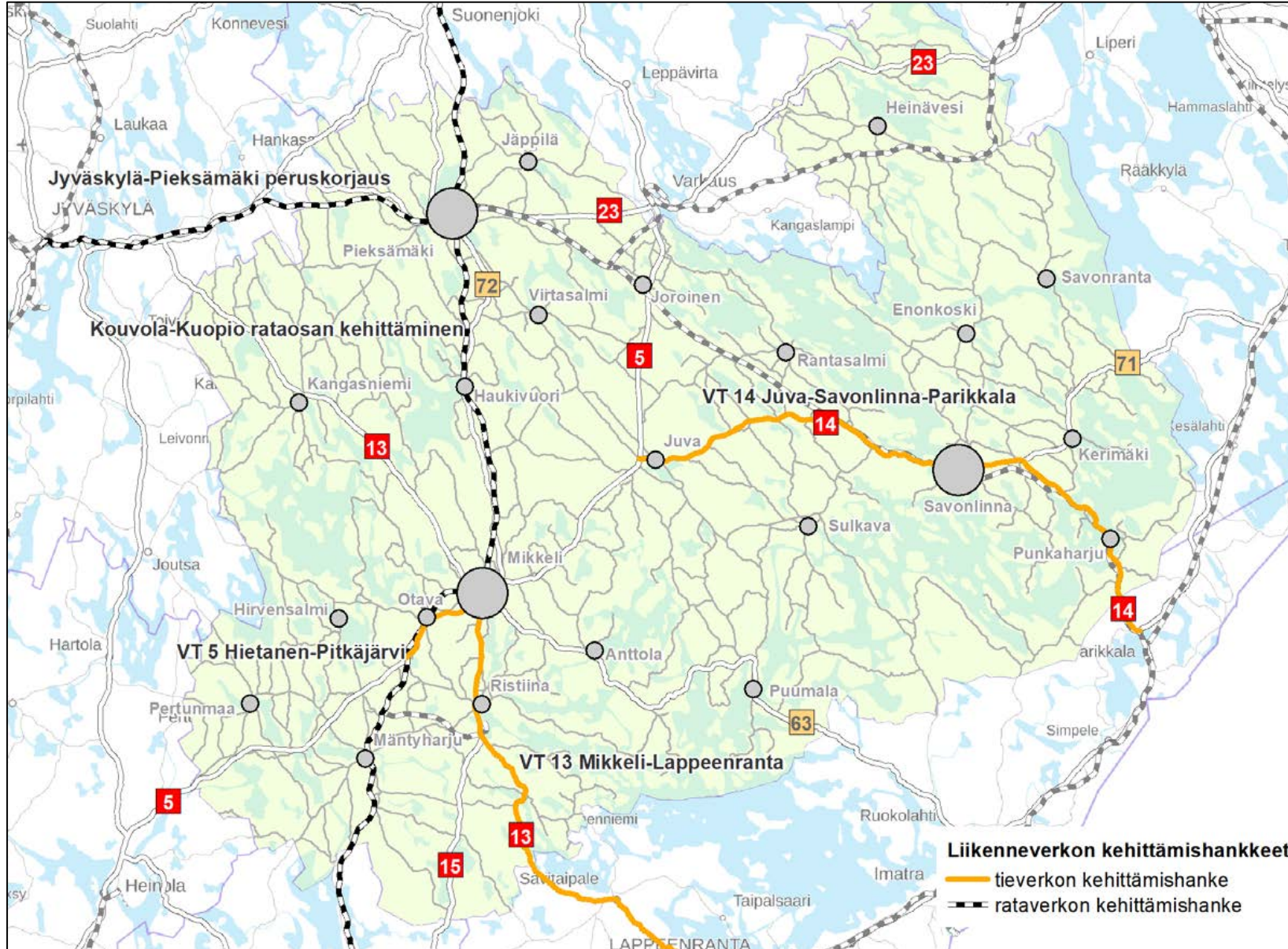
Tieverkko:

- VT 5 Hietanen-Pitkäjärvi (100 M€)
- VT 14 Juva-Savonlinna-Parikkala (111 M€) sekä Parikkalan kansainvälisen rajanylityspaikan avaaminen
- VT 13 Mikkeli-Lappeenranta (96 M€)

Rataverkko

- Kouvola-Kuopio, peruskorjaus ja turvalaitteiden uusiminen (57 M€) sekä matka-ajan lyhentäminen (10-63 M€)
- Pieksämäen ratapihan peruskorjaus (15 M€) sekä Pieksämäen aseman kehittäminen
- Jyväskylä-Pieksämäki peruskorjaus (87 M€)
- Edistetään Itäradan suunnittelun etenemistä (Helsinki-Vantaa–Porvoo–Kouvola –linjaus)
- Huolehditaan Savonlinnan lentoliikenteen jatkuvuudesta
- Edistetään Saimaan satamien vastaanottokykyä tavara- ja matkustajaliikenteessä isoimmille laivoille Saimaan kanavan sulkujen pidentämisen myötä

Liikenneverkon kehittämishankkeet

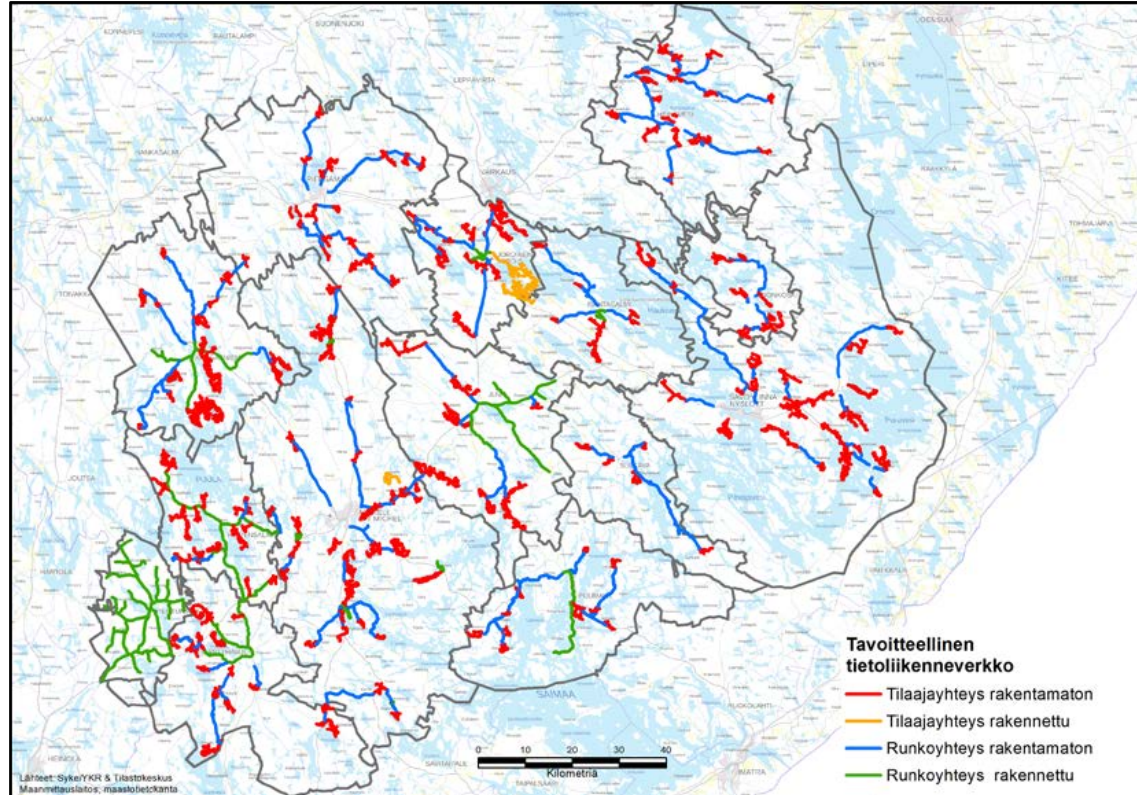


Kartta 1.

Etelä-Savon liikenneverkon kehittämisen kärkihankkeet.

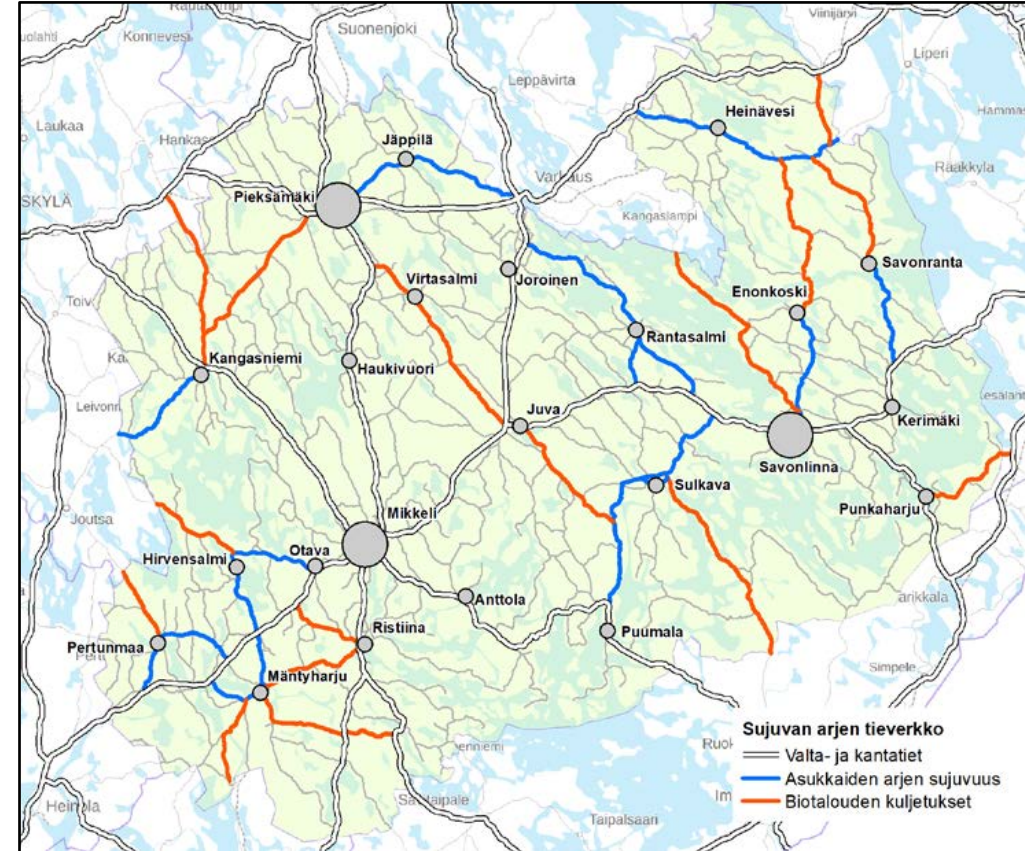
Elinkeinoelämää ja monipaikkaista asumista tukevan tietoliikenneverkon kehittäminen

Kartta 2. Edistetään tavoitteellisen tietoliikenneverkon rakentumista eri toimijoiden yhteistyönä.



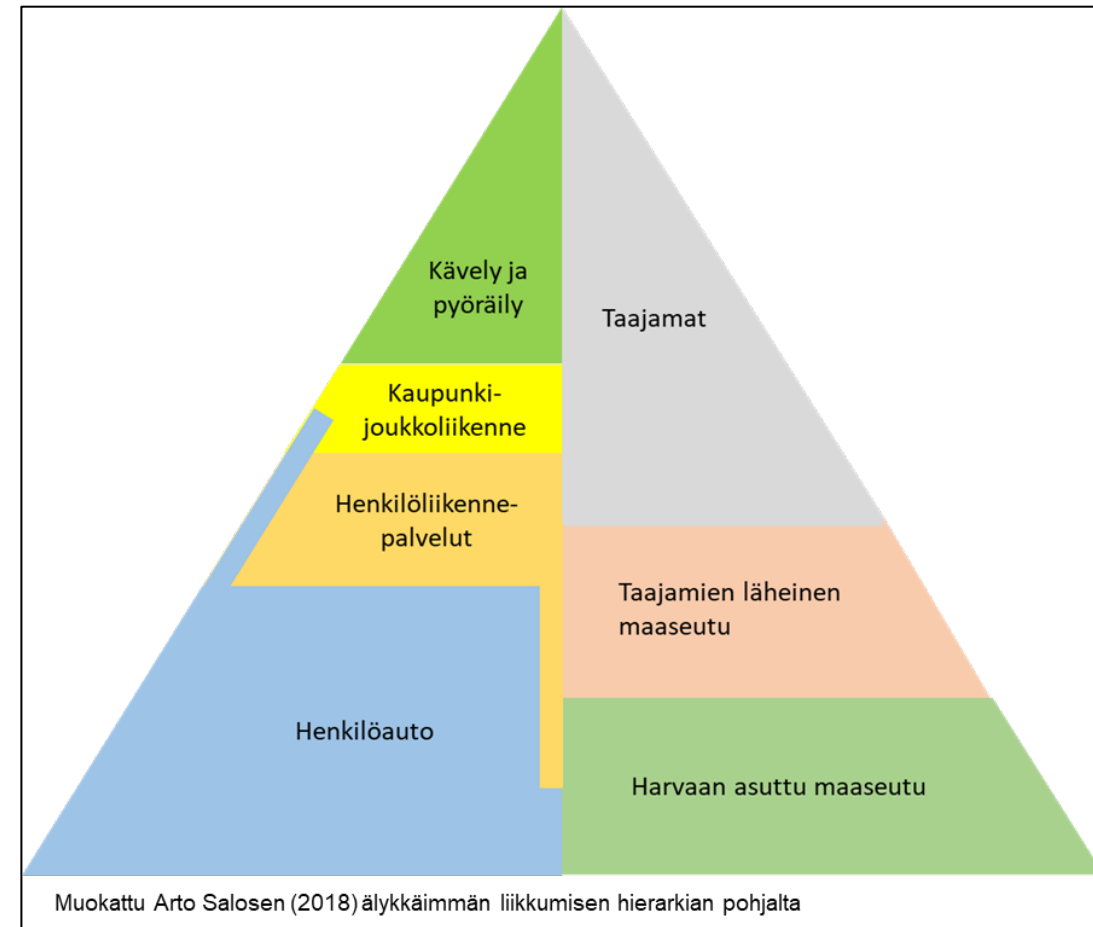
Perusväylänpidon kohdentuminen

Kartta 2. Turvallinen liikkuminen ja kuljetusten toimivuus tulee taata koko tieverkolla, mutta päällysteiden korjaamista on kohdennettava myös jatkossa. Etelä-Savossa päällystystoimenpiteet tulee kohdentaa valta- ja kantateiden ohella asukkaiden sujuvaa arkea (keskusten väliset yhteydet) sekä biotalouden kustannustehokkaita raaka-aine kuljetuksia tukeville tieverkon osille.



Varautuminen erilaisiin teemarahoituksiin

- Mynttilä-Ristiina rataosan peruskorjaus, Mikkeli
- Varkaus–Pieksämäki-radon sähköistys
- Maanteiden 455 ja 15323 liittymäjärjestely, Joroinen
- Valtatie 23 Pieksämäen kohta
- Lossit silloiksi: Hanhivirta, Hätinvirta ja Tappuvirta



Etelä-Savon aluerakenteeseen soveltuva kestävämmän liikennejärjestelmän kehittäminen

Ohjataan liikkumista kestäviin kulkutapoihin. Edistetään liikenteen ja maankäytön yhteensovittamista sekä vähähiilistä ja resurssitehokasta yhdyskuntakehitystä.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

- Edistetään kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvua kaupunkikeskuksissa ja taajamissa mm. katuverkkoja parantamalla
- Edistetään pyörämatkailureittien turvallisuutta

Henkilöliikenteen palvelut

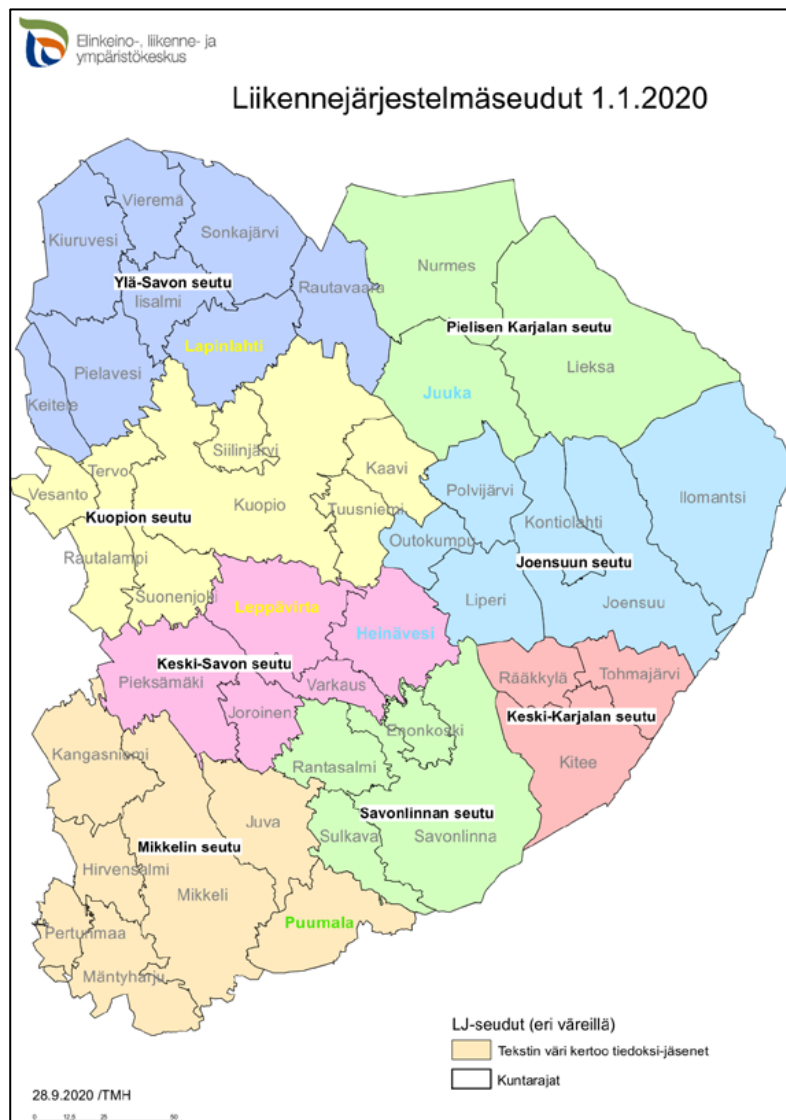
- Kehitetään keskeisiä henkilöliikenteen solmukohtia, erityisesti raideliikenneasemia, kestävä liikumisen keskuksiksi
- Joukkoliikenteen kehittäminen kaupunkikeskuksissa
- Kehitetään matkaketjuja ja uusia liikennepalveluja tukemaan arjen liikkumista ja matkailukohteiden saavutettavuutta.
- Savonlinnan kulttuuripääkaupunki hakua tukevien liikennepalveluiden kehittäminen

Kestävämmän henkilöautoilun edistäminen

- Edistetään vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelupisteiden rakentumista

Liikkumistarpeen vähentäminen digitaalisuuden avulla

Kehittämistoimia edistetään jatkuvalla liikennejärjestelmätyöllä



Etelä-Savo kuuluu Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen toiminta-alueeseen. Pohjois-Savon ELY-keskus ja sen toiminta-alueen maakunnat ja kunnat tekevät aktiivisesti jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä. Liikennejärjestelmätyön taustalla ovat Itä-Suomen kolmen maakunnan yhteinen liikennestrategia sekä Itä-Suomen kolmen maakunnan ja kahdeksan seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmat. Liikennejärjestelmätyön toimintamallin perustana on vuorovaikutus strategisen suunnittelun tasojen välillä sekä seudullisten liikennejärjestelmä-työryhmien toiminta.

Seudullisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien toteuttamisen tueksi laaditaan aiesopimukset, jotka ovat toimiva esimerkki valtion ja kaupunkiseutujen kumppanuudesta. Aiesopimusten tarkoituksena on konkretisoida seudullinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja sitouttaa osapuolet sen toteutukseen sekä luoda hyväksyttävyyttä aiesopimuksen mukaisille toimille.

Jatkuvan liikennejärjestelmätyön tavoitteet ovat kiteytetysti:

- Liikennejärjestelmäkokonaisuuden Itä-Suomi –tasoinen ja seudullinen hallinta, ymmärtäminen ja yhtenäisyys
- Maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelun tiiviimpi yhteensovitus
- Liikenteen hallinnon alan strategioiden ja linjausten viestintä ja jalkauttaminen seuduilla ja kunnissa
- Alueen strategioiden toteuttaminen liikennejärjestelmään liittyvin keinoin
- Yhteistyön lisääminen, laajentaminen ja kehittäminen
- Asiakstarpeiden ja niiden tyydyttämiseksi tähtäävien vaikuttavien keinojen löytäminen, priorisointi ja sitoutuminen toteutukseen
- Alueellisen henkilökuljetusten kokonaissuunnittelun edistäminen
- Yhteistyö liikenneturvallisuussuunnittelun kanssa
- Yhteistyön koordinointi väylänpidon parantamiseksi

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen toiminta-alue ja seudullisten liikennejärjestelmätyöryhmien toiminta-alueet.

Liikennejärjestelmä osana Etelä-Savon strategisia kehittämistavoitteita

Etelä-Savon liikennejärjestelmän kehittämistarpeet nousevat maakuntastrategiassa asetuista maakunnan kehittämistavoitteista ja maakunnan erityispiirteistä sekä asukkaiden ja elinkeinoelämän liikkumis- ja kuljetustarpeista.

Etelä-Savon maakuntastrategian 2030 tavoitteet

Toimivat hyvinvointipalvelut

- Asukkaiden osallisuus ja yhteisöllisyys
- Ilmiömäinen kulttuuri ja kulttuurikäsityksen muutos
- Elinympäristön puhtaus ja turvallisuus
- Saimaan ainutlaatuiset luonto- ja kulttuuriarvot
- Uudistuva yhdyskuntarakenne

HYVINVOIVAT IHMISET JA HYVÄ YMPÄRISTÖ

Ilmastonmuutoksen uudet ratkaisut, arjen sujuvuus, kaikki mukana, kulttuurista virtaa, vastuullisuus, vähemmällä enemmän ja puhtaammin

UUDISTUVAT ELINKEINOT JA ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN

Kilpailukykyiset yritykset, innovatiivinen TKI-toiminta ja vihreä kasvu, osaava työvoima

- Metsä, Ruoka, Vesi – vahvat klusterit ja TKI-alustat, yritysten liiketoiminta-osaaminen, digitaalisuus
- Kiertotalous ja uudet vähähiiliset energiaratkaisut
- Uudet puupohjaiset tuotteet ja puunjalostuksen prosessiteknologiat, puurakentaminen
- Kestävät vähähiiliset ruokajärjestelmät, jatkojalostus ja brändäys, luomu
- Saimaa kehitysalustana – yhdessä lisää bisnestä ja hyvinvointia
- Puhtaan veden teknologiat, vesikiertotalous ja vesiliiketoiminta
- Koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointi yritysten ja yhteiskunnan tarpeisiin sekä monipuoliset koulutusmahdollisuudet

RUOKA

Eettisillä eväillä
elinvoimaa



Metsistä
menestystä ja mielihyvää

METSÄ

Vedestä
viisaasti vaurautta

VESI

Vahva profiloituminen Suomessa ja kansainvälisesti

- Yhteistyöhakuinen Etelä-Savo on arvostettu ja haluttu kumppani
- Oikea-aikainen ja vaikuttava viestintä – oma erityislaatuisuus ja vahvuudet näkyviin
- Yhteinen tahto ja tuloksellinen yhdessä tekeminen
- Järjestötoiminnan vahva osallisuus

TULOSELLINEN OMA TEKEMINEN JA YHTEISTYO

Aktiivinen viestintä, laaja näkyvyys ja tunnettuus, Etelä-Savo osana kansallisia ja globaaleja verkostoja



HYVÄ FYYNINEN JA DIGITAALINEN SAAVUTETTAVUUS

Toimivat liikenne- ja viestintäyhteydet, sujuvat liikenne- ja digipalvelut

- Asukkaiden ja yritysten tarpeisiin vastaava liikennejärjestelmä
- Pääväylien palvelutason parantaminen palvelemaan mm. pääkaupunkiseudun ja Pietarin saavutettavuutta
- Alemman tieverkon korjausvelan vähentäminen
- Tavoitteellinen tietoliikenneverkko ja digitaaliset palvelut mahdollistavat monipaikkaisen asumisen ja työnteon

Maakunnan ulkoinen saavutettavuus

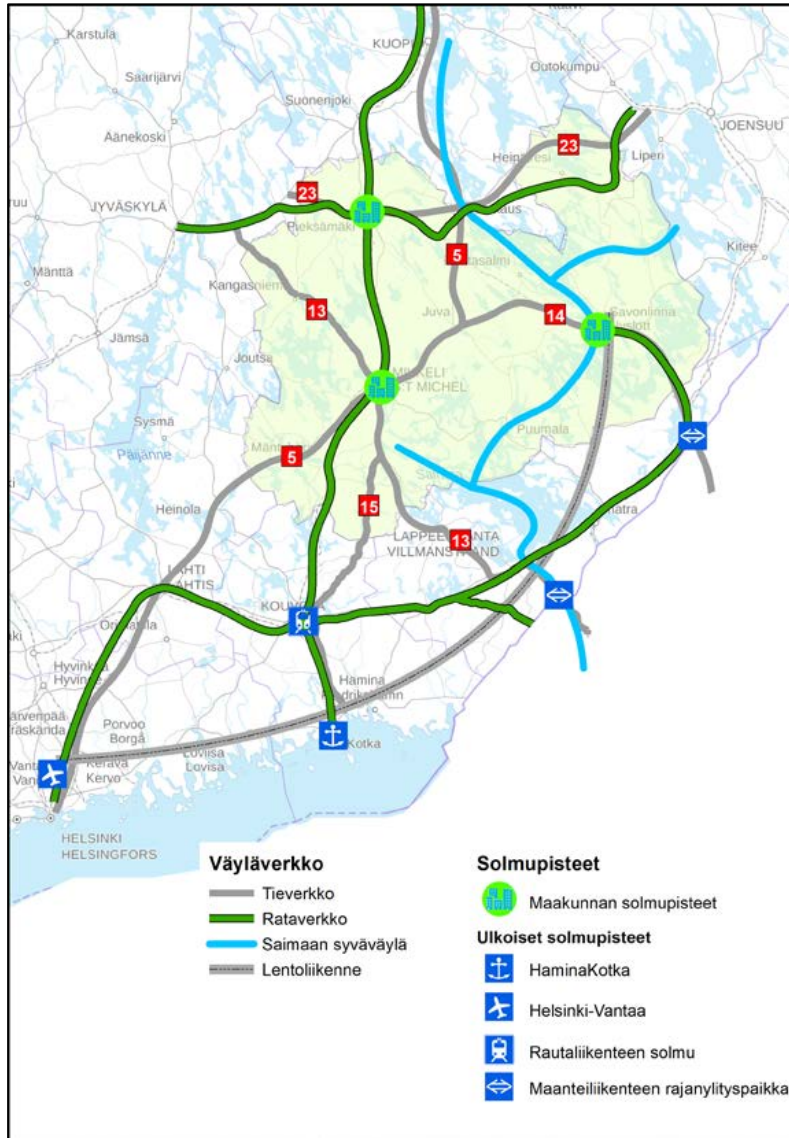
Etelä-Savo sijaitsee lähellä pääkaupunkiseudun ja Pietarin suuria markkinoita, joille pääseminen edellyttää toimivia liikenneyhteyksiä ja -palveluita. Merkittävimmät yhteydet pääkaupunkiseudulle ovat **Savon rata ja VT5 sekä Savonlinnan lentoyhteys**, joka turvaa Savonlinnan kilpailukykyisen saavuttavuuden vientiteollisuuden tarpeisiin. Nämä yhteydet kytkevät maakunnan myös **Helsinki-Vantaan** lentoasemaan, joka toimii porttina kansainvälisiin lentoyhteyksiin.

Savon rata ja toimivat vaihtoyhteydet **Kouvolassa** mahdollistavat nopeat yhteydet Pietariin nyt ja tulevaisuudessa. **Valtatiet 13 ja 14** toimivat maakunnan yhteyksinä raja-asemille ja Pietariin. Rajanylityspaikoista Etelä-Savon kannalta merkittävimmät ovat **Nuijamaa** ja vuonna 2024 avautuva **Parikkala**.

Maakunnassa ulkoisen saavutettavuuden solmupisteinä toimivat maakuntakeskus **Mikkeli** sekä seutukeskukset **Pieksämäki** ja **Savonlinna**, joista toimivat **matka- ja kuljetusketjut** turvaavat maakunnan saavutettavuuden laajemmin .

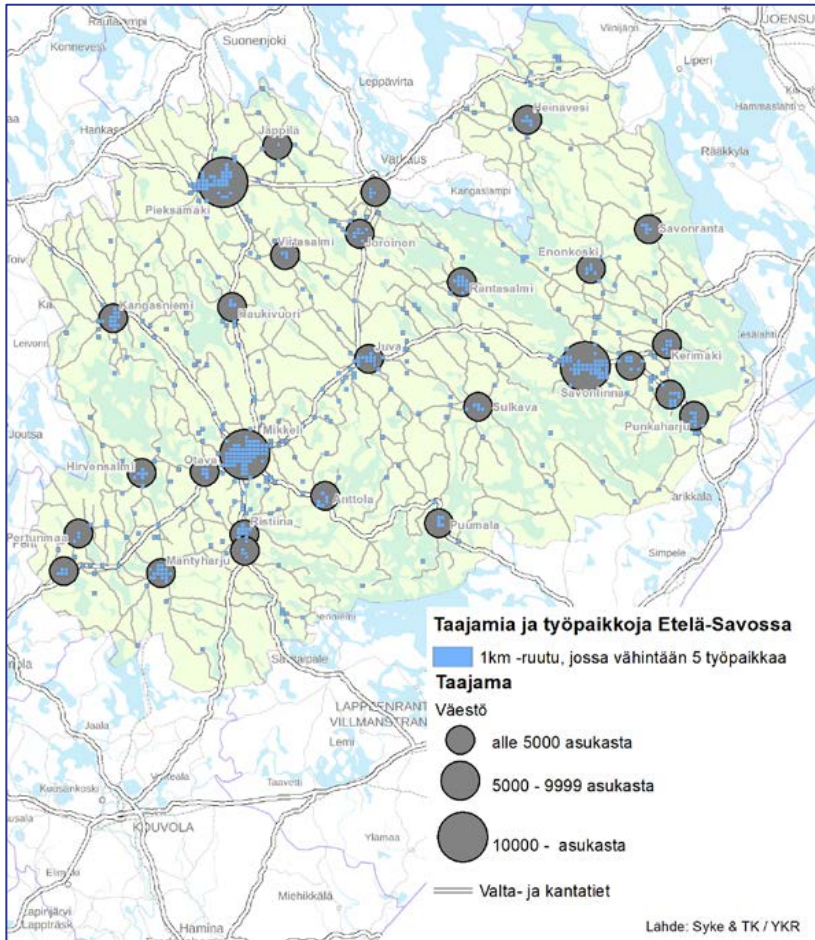
Maakunnan metsäteollisuuden kannalta merkittävin vientisatama on **HaminaKotkan satama**, jonne on oltavat toimivat yhteydet sekä rata- että tieverkolla.

Oman erityispiirteensä maakunnan kansainväliseen saavutettavuuteen tuo **Saimaan syväväylä**, joka mahdollistaa kansainväliset merikuljetukset suoraan alueen satamista Euroopan markkinoille. Lisäksi syväväylä satamineen tarjoaa mahdollisuuden matkailuliikenteen ja –tuotteiden kehittämiseen.



Etelä-Savon ulkoisen saavuttavuuden kannalta merkittävät yhteydet ja kansainvälisen liikenteen solmupisteet

Maakunnan sisäinen saavutettavuus



Maakunnassa on 75 000 vakinaisesti asuttua asuntoa ja jopa 50 100 vapaa-ajanasuntoa. Taajama-aste (70 %) on Manner-Suomen alhaisin, mutta asutus ja palvelurakenne ovat kuitenkin tiivistymässä. Kesäkautena maakunnan ulkopuolelta saapuvat vapaa-ajan asukkaat lisäävät maakunnan väkilukua ja ostovoimaa merkittävästi. Vapaa-ajan asutus ja vesistöjen muokkaaman aluerakenteen myötä osassa maaseudun kuntakeskuksia (isot paikalliskeskukset) palvelurakenne on toistaiseksi säilynyt verraten monipuolisena.

Aluerakenteesta johtuen Etelä-Savon **sisäisen saavutettavuuden** kehittämisen ja ylläpidon haasteina ovat elinkeinoelämän ja asukkaiden tarpeita vastaavan palvelutason ylläpitäminen sekä liikenneväylillä että liikennepalveluissa. Väyläverkon ylläpidon haasteet näkyvät erityisesti alempiasteisen tieverkon kunnan rapautumisena. Liikennepalveluiden osalta heikko tilanne näkyy vuorotarjonnan jatkuvan vähänemisenä varsinkin kuntien välisissä yhteyksissä.

Etelä-Savon sisäinen saavutettavuus perustuukin henkilöautoiluun. Kaupunkikeskustoissa on kiinnitetty viime vuosina enemmän huomiota kävelyn ja pyöräilyn olosuhteisiin ja olosuhteet ovat kohentuneet. Kaupunkikeskustoissa on myös toimivaa joukkoliikennettä.

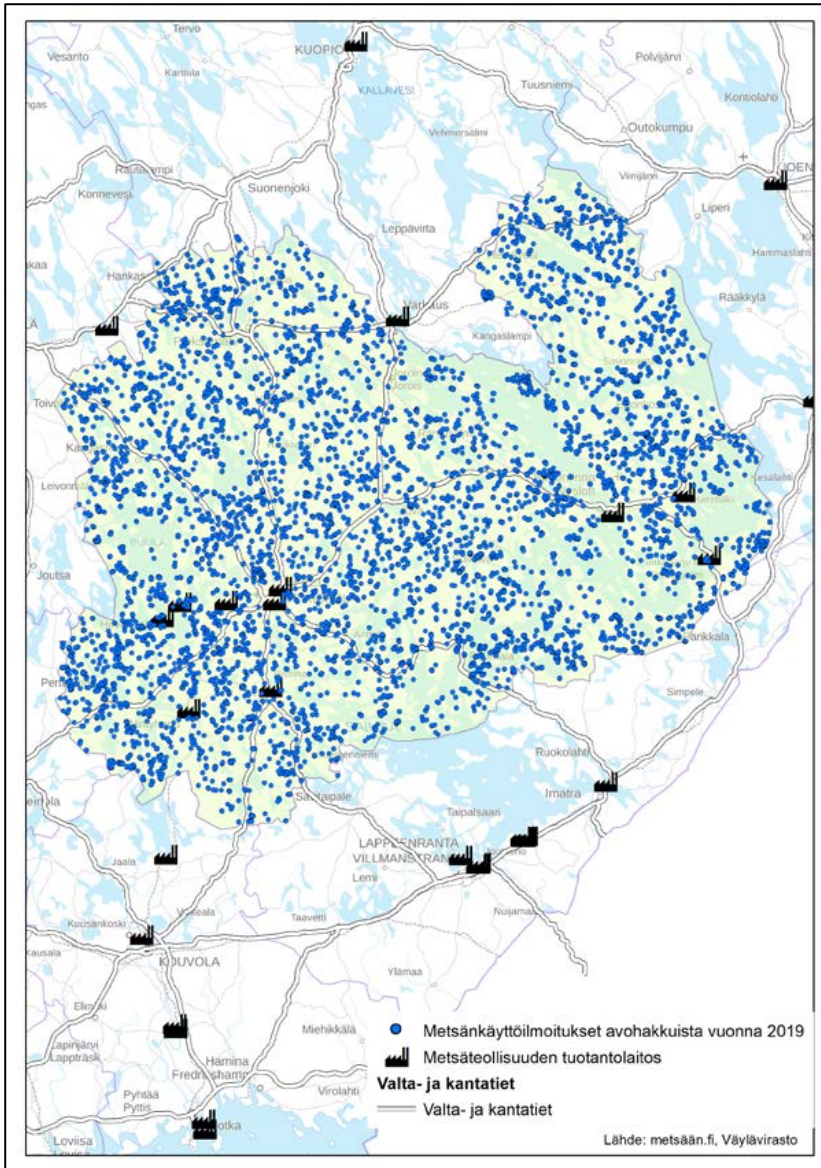
Biotalouden raaka-aine kuljetusten toimivuuden, matkailukohteiden saavutettavuuden sekä asukkaiden sujuvan arjen turvaamiseksi on **huolehdittava pääväylien ulkopuolelle jäävien väylien kunnosta**. Monipaikkainen arki ja paikkariippumaton työ sekä digitaaliset palvelut edellyttävät myös **toimintavaroja tietoliikenneyhteyksiä**.

Elinvoimaa metsästä

Metsäteollisuus tuottaa Suomelle yli 12 miljardin euron vientitulon (2019).. Etelä-Savossa teollinen tuotanto nojaa vahvasti metsäklusteriin, suurimpina toimialoina mekaaninen puunjalostus ja konepajateollisuus. Bruttokantorahatulolla, noin 300 milj. €, mitattuna Etelä-Savo on Suomen ykkönen.

Metsäteollisuus hankkii raaka-ainetta joka niemestä ja notkosta. Oheisessa kartassa on kuvattu osa Etelä-Savossa käytössä olleista raakapuun alkupisteistä vuodelta 2019. Etelä-Savon metsistä viedään raaka-ainetta merkittäviä määriä myös naapurimaakuntien tuotantolaitoksille. Raakapuukuljetukset ovat tarkasti suunniteltuja ja aikataulutettuja, koska tuotantolaitoksilla varastointimahdollisuudet vaihtelevat. Pääsääntöisesti puu kuljetetaan lähes suoraan tuotantoon. Raaka-ainehankinnassa on olennaista koko kuljetusketjun toimivuus **metsäautoteiltä alemman tieverkon kautta päätieverkolle**.

HaminaKotkan satama on metsäteollisuuden vientikuljetusten kannalta keskeinen. Tuotteita kuljetetaan tuotantolaitoksilta satamaan sekä **tie- että rataverkkoa pitkin**.



Itäisen Suomen metsäteollisuuden tuotantolaitoksia ja vuoden 2019 avohakkuuilmoitukset.

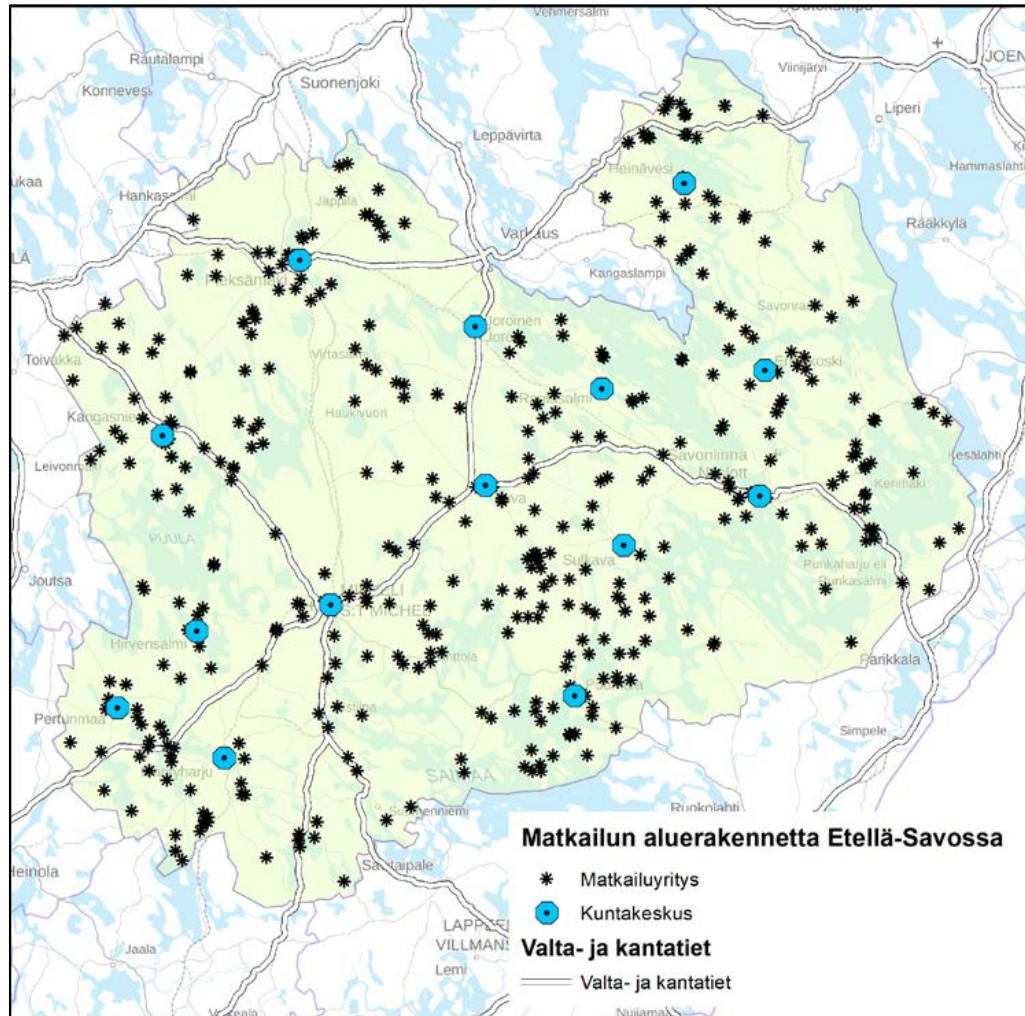


Metsäteollisuuden kuljetusketju



Biotalous Etelä-Savossa

Vuonna 2030 Saimaan alue on ympärivuotisen matkailun ykköskohde.



Matkailu on Etelä-Savossa keskeinen toimiala, jolle ominaista on toiminnan monimuotoisuus. Suurten matkailukeskusten sijaan matkailutoiminnan ytimessä ovat Saimaan alueen verkostomaisesti toimivat mikro- ja pienyritykset, jotka hakevat kasvua tuotekehityksestä, markkinoinnista ja myynnistä – palveluista.

Maakunnassa on paljon maaseutumatkailu- ja mökkivuokraustoimintaa, **joka sijoittuu keskusten ulkopuolelle sivuun päätieverkosta**. Matkailukohteiden saavuttavuuden kannalta alempi asteisen tieverkon kunto on olennainen. Kohteiden on oltava saavutettavissa myös kestävästi, mikä edellyttää niin liikennepalveluiden kuin kestävämmän henkilöautoilun olosuhteiden kehittämistä.

Itä-Suomen erityispiireet ja tarpeet liikennejärjestelmän kehittämiseksi

Tunnin Itä-Suomi



Viitoskehityskäytävä on Lahdesta (Kouvola)-Kajaaniin ulottuva kaupunkien ketju , jossa noin tunnin matka-ajan välein olevat kaupungit muodostavat työssäkäyntialueiden helminauhan. Etelä-Savon kaupungeista Mikkeli ja Pieksämäki ovat osa tätä vyöhykettä ja Pieksämäen kohdalla tunnin vyöhyke laajenee myös Jyväskylään.

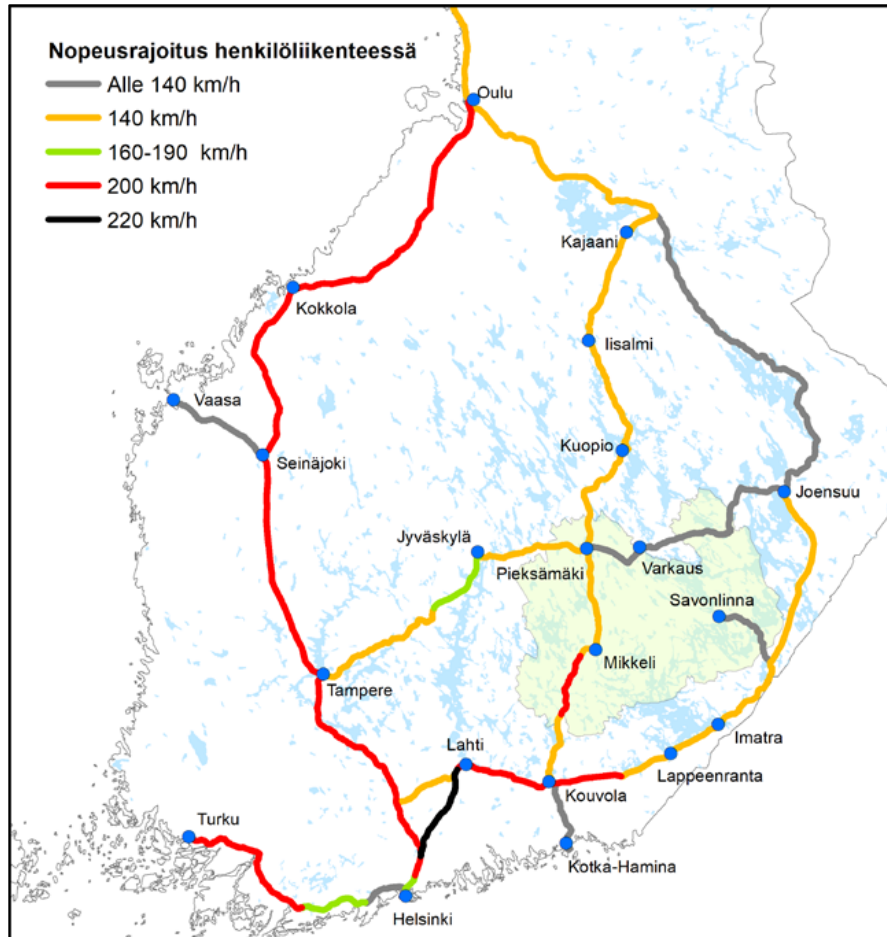
Kehityskäytävän tunnin työssäkäyntivyöhykkeellä on 430 000 asukasta ja 155 000 työpaikkaa.

Kehityskäytävän elinkeinoelämän ja elinvoiman edellytyksenä on rataverkon ja uusien liikennepalveluiden kehittäminen tukemaan kestävämpää liikkumista. Valtion ja kehityskäytävän toimijoiden välinen sopimuksellinen yhteistyö olisi yksi keino vyöhykkeen elinvoiman kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Kokonaisvaltainen kehittäminen edellyttää sektoroituneen hallinto- ja toimintatapakulttuurin muuttamista niin valtio kuin aluetasolla.



Kuva. Tunnin saavutettavuusvyöhyke tie- ja katuverkkoa pitkin viitoskehityskäytävässä.

Kolmen tunnin matka-aika Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin



Itä-Suomi on huomattavasti heikommin saavutettavissa raideliikenteellä Helsingistä kuin läntinen Suomi, mikä johtuu pitkälti rataverkon ominaisuuksista. Pohjanmaan radalla suurin sallittu nopeus henkilöliikenteessä on 200 km/h Helsingistä Ouluun kun vastaava nopeus on mahdollinen idän suuntaan Kouvolaan / Luumäkeen asti sekä Savon radalla lyhyen matkaa Mikkelin eteläpuolella.

Itäisen Suomen raideliikenteen kehittyminen koskettaa erityisesti Etelä-Savoaa sillä kaupunkiseuduista Mikkeli ja Pieksämäki ovat Savon radan asemapaikkoja ja Savonlinnan saavutettavuus raiteita pitkin kehittyy paljolti sen mukaan mitä tapahtuu Karjalan radalla.

Lisäksi Pieksämäki toimii raideliikenteen solmukohtana ja vaihtopisteenä Savon radan ja itä-länsisuuntaisten ratojen välillä.

Itä-Suomen logistiikkaselvityksen nostoja valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan

Oikeat toimenpiteet oikeaan aikaan

- Liiketoimintojen kehittämismahdollisuuksien tunnistaminen ja ennakointi
- Niiden tukeminen oikea-aikaisilla infrainvestoinneilla

Viitos- ja kuutoskäytävien kehittäminen

- Valtateiden 5 ja 6 palvelutason parantaminen
- Savon ja Karjalan ratojen
- Parantaminen kulunvalvontaa kehittämällä ja pullonkauloja poistamalla

Saimaan kanavan kehittäminen

- Sopimaan nykyistä pidemmille aluksille
- Signaali varustamoille ja teollisuudelle

Elinkeinoelämän kuljetustarpeet

-
vientiteollisuuden
ja
kotimarkkinoiden
tarpeet

Korjausvelanvähentäminen kaikilta elinkeinoelämälle tärkeiltä tie- ja ratayhteyksiltä

- Yksityisteistä alkaen valtateihin saakka
- Myös poikittaiset ratayhteydet

Teollisuutta, kauppaa ja kuljetusyrittäjiä hyödyttävät toimet

pienehköt infran parannustoimet nopeasti ja suurempien investointien suunnittelun käynnistäminen

infrastruktuuriin investoiminen tukee logistiikan kehittämistä

- Infrastruktuuri tukee kuljetusten lisäksi huomattavasti laajempaa logistista kokonaisuutta
- Logistiikassa on kuljettamisen ohella kyse yhä enemmän erilaisten palvelutuotteiden sisällyttämisestä kuljetusketjuun

Lentoyhteyksien turvaaminen

- Kuopion, Joensuun, Savonlinnan ja Lappeenrannan lentoasemilta elinkeinoelämän ja matkailun tarpeisiin

Palaa dialle kolme

Liikennejärjestelmäsuunnittelu

Liikennejärjestelmä ja liikennejärjestelmäsuunnittelu sekä suunnitelman sisältö on määritelty laissa liikennejärjestelmästä ja maanteistä:

Liikennejärjestelmä =

Kaikki liikennemuodot
+
Henkilö- ja tavaraliikenne
+
Väylät
+
Viestintäyhteydet
+
Liikenteen palvelut
+
Liikennevälineet
+
Liikennettä ohjaavat järjestelmät

Liikennejärjestelmäsuunnittelu =

jatkuvaa ja vuorovaikutteista vaikutusten arviointiin sekä viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistyöhön perustuvaa suunnittelua.

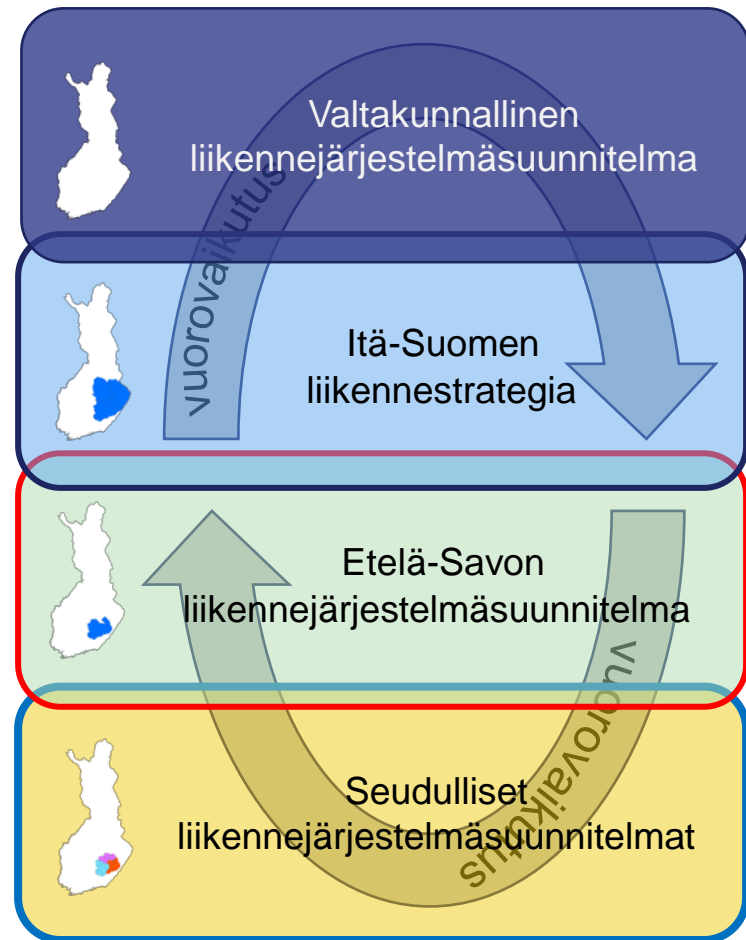
Suunnittelun tavoitteena on edistää

toimivaa, turvallista ja kestävä
liikennejärjestelmää.

Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon

1. liikenteen, maankäytön, palvelurakenteen ja elinkeinotoiminnan vuorovaikutus ja toimintojen synnyttämä nykyinen ja tuleva liikennetarve;
2. eri ihmisryhmien liikkumistarpeet ja matkaketjujen toimivuus;
3. elinkeinoelämän kuljetustarpeet ja kuljetusketjujen toimivuus;
4. liikenteen turvallisuus;
5. liikenteen ympäristöhaittojen ennalta ehkäiseminen ja vähentäminen;
6. liikennejärjestelmän energiatehokkuus;
7. tiedon ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuudet;
8. yksityiset ja markkinaehtoiset liikkumispalvelut sekä liikenne- ja kuljetuspalvelut;
9. julkisten ja julkisesti rahoitettujen liikkumispalvelujen sekä liikenne- ja kuljetuspalvelujen kehittämis- ja rahoitustarpeet; sekä
10. liikenneverkkojen ja niiden solmukohtien kehittämistarpeet ja rahoitus

Liikennejärjestelmän strateginen suunnittelu



Liikennejärjestelmän strategista suunnittelua tehdään monella eritasolla. Tasot eivät ole keskenään hierarkisia maankäyttöä ohjaavien kaavojen tapaan vaan tasojen välillä käydään vuoropuhelua suunnitelmien yhteensovittamiseksi.

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa linjataan valtakunnallista liikenne-politiikkaa ja se ohjaa Suomen liikennejärjestelmän ylläpitoa ja kehittämistä pitkäjänteisesti. Suunnitelma sisältää 12-vuotisen toimenpideohjelman, joka sisältää valtion ja kuntien toimenpiteitä sekä liikennejärjestelmää koskevan valtion rahoitusohjelman. Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma antaa osaltaan lähtökohtia myös maakuntien kaupunkiseutujen ja kuntien tarkemmalle liikennejärjestelmätyölle ja suunnittelulle. Valtakunnallisen suunnitelman laadinnassa hyödynnetään alueiden liikennejärjestelmäsuunnitelmia ja liikennestrategioita sekä muita ajankohtaisia selvityksiä.

Itä-Suomen liikennestrategia antaa suunnan liikennejärjestelmän kehittämiseksi seuraaville vuosikymmenille Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntien alueella. Kaiken lähtökohtana ovat olleet keskeisimmät asiakastarpeet, joiden perusteella päämäärät ja tavoitteet on asetettu. Strategian osana on esitetty maakuntien yhteiset kärkihankkeet ja toimenpiteet liikennejärjestelmän kehittämiseksi.

Etelä-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelmalla vaikutetaan toisaalta valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja Itä-Suomen liikennestrategiaan. Toisaalta se toimii näiden kahden suunnitelman maakunnallisena toimeenpano-ohjelmana, jossa esitetään maakunnan liikennejärjestelmän kehittämistavoitteet ja -toimenpiteet.